

***ÅRSREDOVISNING
FÖR JUSTITIEKANSLERN
2010***

Dnr 1357-11-12

INNEHÅLL	SID
----------	-----

RESULTATREDOVISNING

1	Verksamhetsöversikt	3
2	Tillsyn	5
3	Tryck- och yttrandefrihet inklusive rättegångar	7
4	Skadestånd inklusive rättegångar	8
5	Övriga rättegångar	12
6	Integritet	13
7	Rättshjälp	14
8	Övriga ärendeslag	15
9	Kompetensförsörjning m.m.	16
10	Kommentarer	19

Tabellbilaga	21
--------------	----

FINANSIELLA DOKUMENT 24

1	RESULTATRÄKNING	25
2	BALANSRÄKNING	26
3	ANSLAGSREDOVISNING	27
4	TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER	28
5	SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER	35
	UNDERSKRIFT	36

Sändlista (i pdf-format)

Justitiedepartementet	registrator@justice.ministry.se
Finansdepartementet	registrator@finance.ministry.se
Arbetsgivarverket	agv@arbetsgivarverket.se
Ekonomistyrningsverket	arsredovisning@esv.se
Riksdagens utredningstjänst	petita@riksdagen.se
Riksrevisionen	arsredovisning@riksrevisionen.se
Statskontoret	registrator@statskontoret.se

RESULTATREDOVISNING

1 VERKSAMHETSÖVERSIKT

1.1 ALLMÄNNA UPPGIFTER

Justitiekanslern har sex huvudsakliga ansvarsområden. Den ursprungliga ombudsmannafunktionen fullgörs genom uppgiften att utöva tillsyn över den offentliga förvaltningen för regeringens räkning. Justitiekanslern är vidare särskild åklagare i mål om tryckfrihets- och yttrandefrihetsbrott, svarar för statens skadereglering, bevakar som statens advokat statens rätt i rättegångar samt är regeringens juridiska rådgivare. Justitiekanslern har även en särskild uppgift att värna enskildas integritet.

Vid sidan av dessa huvuduppgifter ska Justitiekanslern utöva tillsyn över rättshjälpen, övervaka Advokatsamfundets disciplinverksamhet och i särskilda fall utöva statens arbetsgivarfunktion. Härtill kommer att Justitiekanslern bedriver viss informations- och utbildningsverksamhet.

Enligt regleringsbrevet för budgetåret 2010 har som mål för verksamheten under året följande gällt. Justitiekanslern ska värna integriteten och yttrandefriheten samt rättssäkerheten i den offentliga verksamheten. Justitiekanslern ska med hög kvalitet och effektivitet bevaka statens rätt. Justitiekanslern ska medverka till att rättstillämpningen är effektiv och av hög kvalitet.

I det följande redovisas Justitiekanslerns olika arbetsuppgifter under rubrikerna Tillsyn, Tryck- och yttrandefrihet inklusive rättegångar, Skadestånd inklusive rättegångar, Övriga rättegångar, Integritet, Rättshjälp och Övriga ärendeslag. Därefter redovisas mål och måluppfyllelse när det gäller myndighetens kompetensförsörjning. Avslutningsvis kommenteras verksamhetens resultat och graden av måluppfyllelse.

1.2 PRESTATIONER

	2008	2009	2010
Inkomna ärenden	8 483	8 413	8 287
varav rättshjälp	2 068	1 898	2 164
Ingående balans	1 730	1 594	1 770
Summa	10 213	10 007	10 057
Avgjorda ärenden	8 617	8 224	8 526
varav rättshjälp	2 075	1 909	2 168
Utgående balans	1 596	1 783	1 531
	(1 594)	(1 770)	

- I årsredovisningen för 2008 har angetts att 1 596 ärenden balanserats till 2009. Under 2009 har framkommit att 2 av dessa ärenden rätteligen skulle ha antecknats som avslutade år 2008. Antalet ärenden i balans från 2008 till 2009 ska därför vara 1 594.
- I årsredovisningen för 2009 har angetts att 1 783 ärenden balanserats till 2010. Under 2010 har framkommit att 13 av dessa ärenden rätteligen skulle ha antecknats som avslutade år 2009. Ärenden i balans från 2009 till 2010 ska därför vara 1 770.

Antalet inkomna, avgjorda och balanserade ärenden för år 2010 redovisas i **tabell 1** i tabellbilagan. Av **tabell 2** framgår under vilka år de ärenden som balanserats till år 2011 har kommit in.

En granskning av ärendeutvecklingen visar en liten minskning av antalet inkomna ärenden från 8 413 år 2009 till 8 287 år 2010 (126 ärenden eller 1,49 %). Antalet avgjorda ärenden har däremot ökat från 8 224 år 2009 till 8 526 år 2010 (302 ärenden eller 3,67 %). Om man bortser från rättshjälpsärendena har antalet inkomna ärenden minskat från 6 515 år 2009 till 6 123 år 2010 (392 ärenden eller 6,01 %) medan antalet avgjorda ärenden har ökat från 6 315 år 2009 till 6 358 år 2010 (43 ärenden eller 0,68 %).

Det fanns 1 770 ärenden i balans den 1 januari 2010 (se not under tabellen ovan). Per den 1 januari 2011 hade balansen minskat till 1 531 ärenden, en minskning med 239.

Även under detta budgetår har Justitiekanslern sökt prioritera avgörandet av äldre ärenden. Vid årsskiftet 2009/10 fanns det 242 ärenden i balans som var äldre än ett år. Motsvarande antal vid årsskiftet 2010/11, dvs. ärenden som inkommit före den 1 januari 2010, var 187. Av dessa 187 balanserade ärenden var 151 skadestandsärenden (varav 35 rättegångar). Frånsett rättegångar fanns vid utgången av år 2010 fem ärenden, samtliga rörande skadestånd, som var äldre än två år.

Ärendenas omloppstid, räknad från den dag då ett ärende registreras i diariet till den dag då ärendet avslutas, framgår av **tabell 3** i tabellbilagan.

Den genomsnittliga handläggningstiden har vid en jämförelse med föregående år minskat något för advokatärenden, remisser och rättshjälp medan den ökat för tillsyn, tryck- och yttrandefrihet, skadestånd, övriga rättegångar och integritet. Handläggningstiden beräknad som ett genomsnitt för samtliga under året avgjorda ärenden har ökat från 77,23 dagar år 2009 till 89,94 dagar år 2010.

Handläggningskostnaden per ärende kan inte ses som ett mått på kvalitet men är ett av de mått som kan användas för att mäta effektiviteten i verksamheten. Handläggningskostnaden per ärende, beräknat som myndighetens totala kostnader fördelade på antalet under året avgjorda ärenden, var något högre år 2010 än föregående år, 3 348 kr per ärende jämfört med 3 214 kr år 2009 och 2 994 kr år 2008. Detta kan jämföras med att kostnaden per ärende var 2 659 kr år 2007, 2 530 kr år 2006 och 2 980 kr år 2005.

Någon beräkning av kostnaden per ärende fördelat per ärendetyp föreligger inte. En sådan beräkning skulle, för att kunna ge en rättvisande bild, förutsätta att alla myndighetens anställda åläggs att redovisa hur mycket arbetstid de lägger ner på varje enskilt ärende. Utöver ärendehandläggning ingår i arbetet på myndigheten även bl.a. internutbildning, extern undervisning, informationsverksamhet och telefonförfrågningar. Justitiekanslern har tidigare gjort försök att under kortare perioder få till stånd en tidredovisning. Detta har dock visat sig vara tids- och arbetskrävande utan att det därigenom varit möjligt att få fram rimligt rättvisande resultat. Eftersom myndigheten inte för närvarande kan se någon nytta för egen del och då något konkret behov av en sådan redovisning inte heller i övrigt

framkommit har någon beräkning av styckkostnad uppdelat på olika ärendeslag inte tagits fram.

Kostnaderna för anlitade advokater har under året varit högre än förra året. År 2010 uppgick dessa kostnader till 1 274 tkr mot 747 tkr år 2009. Detta kan jämföras med att kostnaderna för anlitade advokater var 1 000 tkr år 2008, 461 tkr år 2007 och 5 300 tkr år 2006. Dessa kostnader har således varierat och kostnadsökningen under det gångna året hänför sig främst till en omfattande rättegång där en sameby har stämt staten med yrkanden om bl.a. bättre rätt till småviltsjakt.

När det gäller förvaltningsanslaget gick Justitiekanslern in i år 2010 med 1 997 tkr av anslagskrediten för 2009 förbrukade men erhöll ett ytterligare anslag på 2 000 tkr på tilläggsbudget 2 för att kunna skapa balans i ekonomin. Myndigheten har emellertid även för år 2010 måst hemställa hos regeringen om en utökad anslagskredit för att undvika ett överskridande av tilldelat belopp. Skälet till detta är en oförutsedd kostnad för pensionsavsättning som ska belasta år 2010. Vid ingången av år 2011 är därför ca 1 500 tkr av anslagskrediten för 2010 förbrukad, vilket innebär att situationen är i princip densamma som vid föregående årsskifte. Bedömningen är dock att myndigheten under 2011 kommer att ha möjlighet att hantera detta underskott.

2 TILLSYN

2.1 ALLMÄNNA UPPGIFTER

Ärenden i balans från 2009	74 (2008 – 139)
Inkomna ärenden 2010	1 308 (2009 – 1 680)
Antal ärenden att handlägga 2010	1 382 (2009 – 1 819)
Avgjorda ärenden 2010	1 326 (2009 – 1 738)
Balans till 2011	56

Av samtliga ärenden som har kommit in under året har tillsynsärendena utgjort 15,8 procent.

I regleringsbrevet för budgetåret 2010 anges att Justitiekanslern ska värna rättssäkerheten i den offentliga verksamheten samt medverka till att rättstillämpningen är effektiv och av hög kvalitet. Omfattningen av Justitiekanslerns tillsyn framgår av 2 och 3 §§ lagen (1975:1339) om Justitiekanslerns tillsyn samt 3 § förordningen (1975:1345) med instruktion för Justitiekanslern.

Av de 1 326 tillsynsärenden som avgjordes under året anhängiggjordes 1 074 genom anmälan från enskilda, från myndigheter eller genom Justitiekanslerns eget initiativ. De benämns vanliga tillsynsärenden. Övriga 252 ärenden avsåg ärendeförteckningar från myndigheter enligt 29 § myndighetsförordningen (212), protokoll från personalansvarsnämnder (39) och rättegångar (1). Dessa benämns övriga tillsynsärenden. Av de 1 074 vanliga tillsynsärendena föranledde 15 ärenden kritik i någon form, medan granskning skedde i ytterligare 23 ärenden utan att någon kritik framfördes. Således uttalades kritik i ca 1,4 procent av dessa ärenden (att

jämföra med 0,87 procent 2009). Av återstoden lades 842 ärenden till handlingarna med brev medan 192 ärenden inte föranledde någon åtgärd alls. Granskningen av protokollen från personalansvarsnämnder medförde inga åtgärder från Justitiekanslerns sida.

2.2 FÖRUNDESRÖKNINGAR OCH RÄTTEGÅNGAR

Ingen förundersökning har under året inletts i något tillsynsärende. Vid årets utgång pågick inte någon förundersökning i denna ärendekategori.

2.3 INSPEKTIONSVERKSAMHET

Justitiekanslern har under år 2010 inte företagit någon inspektion. Skälet till detta har varit det ansträngda arbetsläget i kombination med den osäkra ekonomiska situationen.

2.4 ÄRENDEFÖRTECKNINGAR

Under året har ärendeförteckningar från 21 länsstyrelser och 183 andra myndigheter granskats. Ärendeförteckningarna föranledde beslut med påpekanden beträffande sju länsstyrelser och 20 övriga myndigheter (att jämföra med fyra länsstyrelser och 15 övriga myndigheter föregående år).

2.5 ADVOKATÄRENDEN

Justitiekanslerns uppgifter och befogenheter vad gäller tillsynen över advokatväsendet regleras i 8 kap. rättegångsbalken och i stadgarna för Sveriges advokatsamfund. Syftet med Justitiekanslerns verksamhet är primärt att bidra till ett gott förtroende för advokatväsendet. Tillsynen utövas främst genom bevakning av advokatsamfundets disciplinverksamhet.

Justitiekanslern har under året fått in och granskat beslut och i förekommande fall akter och andra handlingar från styrelsen, prövningsavdelningarna och disciplinnämnden i sådana ärenden där någon åtgärd mot en ledamot av samfundet har ifrågasatts. Några klagomål har också kommit in direkt till Justitiekanslern från enskilda.

Justitiekanslern har under året inte påkallat någon åtgärd mot någon advokat. Granskningsuppgiften som företrädare för det allmänna bedöms trots detta ha en viktig funktion som en garanti för en hög kvalitet och för att även i övrigt upprätthålla allmänhetens förtroende för advokatkåren.

3 TRYCK- OCH YTTRANDEFRIHET

3.1 ALLMÄNNA UPPGIFTER

Ärenden i balans från 2009	48 (2008 – 33)
Inkomna ärenden 2010	495 (2009 – 467)
Antal ärenden att handlägga 2010	543 (2009 – 500)
Avgjorda ärenden 2010	490 (2009 – 451)
Balans till 2011	53 (varav 9 rättegångar)
Inledda förundersökningar	8 (2009 – 15)
Åtal väckta under 2010	3 (2009 – 4)

Av samtliga ärenden som kommit in under året har tryck- och yttrandefrihetsärendena utgjort 6 procent.

I regleringsbrevet för budgetåret 2010 anges att Justitiekanslern ska värna integriteten och yttrandefriheten samt rättssäkerheten iden offentliga verksamheten.

Antalet inkomna ärenden på det tryck- och yttrandefrihetsrättsliga området har ökat något. Under år 2010 inkom 495 sådana ärenden att jämföra med 467 år 2009. I likhet med tidigare år har en stor del av anmälningarna avsett publiceringar som inte omfattas av grundlagsskydd. Många ärenden gäller således publiceringar på internet där webbplatsen inte omfattas av den s.k. databasregeln i 1 kap. 9 § yttrandefrihetsgrundlagen.

Justitiekanslern har under år 2010 inlett förundersökning angående ifrågasatt hets mot folkgrupp i fem ärenden (dnr 2053-10-30, 2760-10-31, 2825-10-30, 4380-10-30 och 6012-10-31). I tre fall har åtal väckts medan två av förundersökningarna har lagts ner.

Förundersökning har under året också inletts i tre ärenden avseende respektive brott mot tystnadsplikt, underlåtenhet att anmäla ansvarig utgivare och brott mot bestämmelsen om skyldighet att på begäran tillhandahålla inspelning av ett radio-program (dnr 5659-10-30, 6454-10-31 och 2365-10-31).

3.2 ÅTGÄRDER MOT RASISTISK BROTTSLIGHET

140 inkomna ärenden har avsett anmälningar om hets mot folkgrupp. Detta kan jämföras med att antalet sådana anmälningar var 147 år 2009 och 133 år 2008.

Som ovan framgått har Justitiekanslern under 2010 beslutat att inleda förundersökning i fem ärenden avseende misstanke om hets mot folkgrupp (att jämföra med sju år 2009). 135 ärenden avseende anmälningar om hets mot folkgrupp har således avslutats utan att Justitiekanslern inlett förundersökning. Orsaken till detta har oftast varit att de anmälda yttrandena inte har bedömts vara brottsliga eller att Justitiekanslern inte har varit behörig åklagare eftersom yttrandena har framförts i något medium som inte omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens tillämpningsområden.

3.3 RÄTTEGÅNGAR

Sedan Justitiekanslern överklagat en dom där Hässleholms tingsrätt hade ogillat ett åtal mot den ansvarige utgivaren för en tidning rörande brott mot tystnadsplikt jämlikt 3 kap. 3 och 5 §§ tryckfrihetsförordningen biföll Hovrätten över Skåne och Blekinge åtalet genom en dom den 25 maj 2010. Påföljden bestämdes till dagsböter. Domen är överklagad till Högsta domstolen som har meddelat prövningstillstånd (dnr 7108-08-35).

Stockholms tingsrätt har den 16 juni 2010 meddelat dom i två mål där Justitiekanslern väckt åtal för yttrandefrihetsbrottet hets mot folkgrupp. Det ena åtalet gällde innehållet på en hemsida. Åtalet bifölls och påföljden bestämdes till fängelse två månader. Domen är överklagad (dnr 7165-07-35, 3828-08-35 och 2860-09-35). Det andra åtalet gällde innehållet i ett antal klistermärken. Även det åtalet bifölls. Gärningen bedömdes som ringa brott. Domen är överklagad (dnr 2861-09-35 och 3235-09-35).

Under året har, som nämnts, tre åtal väckts. Vid Örebro tingsrätt har åtal väckts för tryckfrihetsbrottet hets mot folkgrupp rörande en flagga med en nazistisk symbol (dnr 2035-10-35). Vid Stockholms tingsrätt har åtal väckts för yttrandefrihetsbrottet hets mot folkgrupp rörande innehållet på en hemsida (dnr 2760-10-35). Vid Malmö tingsrätt har åtal väckts för tryckfrihetsbrottet hets mot folkgrupp rörande innehållet i affischer (dnr 2825-10-35).

4 SKADESTÅND

4.1 ALLMÄNNA UPPGIFTER

Ärenden i balans från 2009	1 472 (2008 – 1 218)
Inkomna ärenden 2010	2 814 (2009 – 2 951)
Antal ärenden att handlägga 2010	4 286 (2009 – 4 169)
Avgjorda ärenden 2010	2 958 (2009 – 2 698)
Balans till 2011	1 328 (varav 60 rättegångar)

Av de under året inkomna ärendena har skadeståndsärendena utgjort 35,6 procent.

I regleringsbrevet för budgetåret 2010 anges att Justitiekanslern ska med hög kvalitet och effektivitet bevaka statens rätt samt att Justitiekanslern ska medverka till att rättstillämpningen är effektiv och av hög kvalitet.

Antalet inkomna skadeståndsärenden var totalt sett något färre i år än förra året. Under år 2010 inkom således totalt 2 814 sådana ärenden att jämföra med 2 951 nya ärenden år 2009. Året dessförinnan var dock antalet 2 654. Anspråken avseende ersättning till frihetsberövade var liksom förra året något fler än föregående år. Justitiekanslern avgjorde under året 2 958 skadeståndsärenden vilket var 260 fler än år 2009 och även fler än år 2008 då 2 777 ärenden avgjordes.

4.2 ERSÄTTNING TILL FRIHETSBERÖVADE M.M.

Av inkomna skadeståndsärenden avsåg 1 585 anspråk på ersättning enligt lagen (1998:714) om ersättning vid frihetsberövanden och andra tvångsåtgärder. (Att jämföra med 1 570 år 2009 och 1 520 år 2008.) Frihetsinskränkingsärendena utgjorde 19,1 procent av det totala antalet inkomna ärenden. Under året har 1 516 ärenden om ersättning vid frihetsinskränkning avgjorts vilket är 110 fler än förra året. Ersättning har beviljats i 1 403 ärenden (drygt 90 procent) medan anspråken i övriga fall har lämnats utan bifall.

Under budgetåret har totalt 34 000 tkr inkl. ränta betalats ut i ersättning enligt reglerna om ersättning vid frihetsinskränkning. Det har skett från anslaget 1:13 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m. År 2009 utbetalades 34 200 tkr. I 38 ärenden under året har utbetalningar skett av belopp överstigande 100 tkr. (Att jämföra med 47 år 2009 och 67 år 2008). I fyra av dessa ärenden har mer än 250 tkr betalats ut. Det högsta belopp som beslutades under året var 438 tkr.

För att behandla likartade fall lika har Justitiekanslern ställt upp vissa beloppsmässiga riktlinjer när det gäller lidandeersättning. Sedan år 2002 ersätts i normalfallet lidande med 20 tkr för den första månaden och med 15 tkr för därpå följande månader.

Ersättningen för arvoden till advokater i frihetsinskränkingsärenden uppgick under året till ca 2 000 tkr, vilket är på samma nivå som de två föregående åren.

I den följande tabellen redovisas totala ersättningsbelopp m.m. för de tre senaste åren.

År	Under året avslutade ärenden	Antal ärenden där ersättning utbetalats	Utbetalt belopp tkr	Varav ombudskostnader tkr
2008	1 546	1 408	44 566	2 130
2009	1 406	1 273	34 207	2 131
2010	1 516	1 403	34 058	2 366

Under året har två ärenden om ersättning vid frihetsinskränkning föranlett rättegång sedan den skadelidande inte godtagit Justitiekanslerns beslut i skaderegleringsärendet. Motsvarande siffra för år 2008 och 2009 var tre respektive fyra ärenden. De rättegångar som avslutades under år 2010 ledde inte i något fall till att ytterligare ersättning dömdes ut.

Under budgetåret 2010 har Justitiekanslern, efter rekvisition, från anslaget 1:13 betalat ut ca 1 300 tkr till Rikspolisstyrelsen (2009 – 1 200 tkr, 2008 – 694 tkr). Detta avser ersättningar enligt 8 § lagen (1998:714) om ersättning vid frihetsberövanden och andra tvångsåtgärder, dvs. ersättning för person- och sakskador vid laglig våldsanvändning.

Ersättning avseende utgifter för livränta som har rekviderats av Statens pensionsverk har under 2010 uppgått till 352 tkr (2009 – 117 tkr).

4.3 ERSÄTTNING ENLIGT SKADESTÅNDSLAGEN M.M.

Utöver anspråk på ersättning vid frihetsinskränkning inkom under året 1 229 andra skadeståndsanspråk riktade mot staten. Av dessa var 1 118 anspråk grundade på skadeståndslagen och 69 anspråk grundade på främst personuppgiftslagen. Justitiekanslern har under året avgjort 1 442 sådana skadeståndsärenden.

I 23 ärenden har under året enskilda väckt talan vid domstol mot staten sedan de funnit sig inte kunna godta Justitiekanslerns ställningstagande i skaderegleringsärendet. (Att jämföra med 12 fall år 2009 och 22 fall 2008.) Till detta ska läggas tio ärenden där talan har väckts direkt vid domstol utan föregående skadereglering här. I fyra ärenden har Justitiekanslern under året uppdragit åt andra myndigheter att föra statens talan i målet i domstol.

Det anförda illustreras till viss del i nedanstående tabell.

År	Antal ink. skadeståndsärenden (ej frihetsinskr.)	Antal ärenden som föranlett rättegång sedan den skadelidande inte godtagit JK:s beslut	Antal ärenden där rättegång inlett utan föregående prövning hos Justitiekanslern
2008	1 134	22	13
2009	1 351	12	7
2010	1 229	23	10

4.4 RÄTTEGÅNGAR

Under året har 38 rättegångar där enskilda yrkat skadestånd av staten avslutats. I fyra ärenden har förlikning träffats. I två ärenden har skadestånd utdömts. I ett ärende har motpartens talan avvisats. I övriga fall har käromålen återkallats eller ogillats. Staten har i dessa rättegångar företrätts av anställda hos Justitiekanslern.

I de nu nämnda rättegångarna ingår även sådana som avser ersättning vid frihetsinskränkning m.m.

Principiellt intressanta ärenden

Eskilstuna tingsrätt ogillade i början av år 2010 två utländska spelbolags begäran att tingsrätten skulle fastställa att staten var skadeståndsskyldig mot dem med hänvisning till att lotterilagens s.k. främjandeförbud stred mot unionsrätten (de s.k. Unibet-målen, dnr 3920-03-45). Tingsrättens dom har överklagats till Svea hovrätt.

En grupprättegång pågår vid Nacka tingsrätt angående statens skadeståndsansvar för att alkohollagens regler om privatinförsel av alkohol har stått i strid med unionsrätten. Staten har medgett att en överträdelse av unionsrätten har skett men bestrider att skadeståndsskyldighet uppkommit (dnr 3446-06-45).

Stockholms tingsrätt har i två domar under år 2010 ogillat käromål grundade på att Sverige underlåtit att till kommissionen föranmäla (notifiera) nationella föreskrifter. Föreskrifterna har avsett djurskydd (villkor för rävhållning) respektive spelautomater. Tingsrätten konstaterade att en underlåtenhet att iakttä reglerna i notifieringsdirektivet inte kan föranleda skadeståndsansvar. Tingsrättens domar har överklagats till Svea hovrätt (dnr 2290-07-45 och 7377-06-45).

Ett antal äggproducenter väckte år 2007 vid Ystads tingsrätt fastställsetalan om skadestånd med anledning av djurskyddsföreskrifter angående hållande av värphöns. Hovrätten över Skåne och Blekinge beslutade under år 2010 att avvisa talan. Beslutet har överklagats till Högsta domstolen (dnr 6786-07-45, 7024-07-45, 7025-07-45 och 2856-07-45).

Attunda tingsrätt meddelade den 18 februari 2010 dom i det mål där två f.d. läkare, som efter processer under åren 1984 – 1991 förlorade sina läkarlegitimationer, har begärt skadestånd av staten. Tingsrätten ogillade käromålen. Tingsrättens dom överklagades till Svea hovrätt, som senare under året beslutade att inte meddela prövningstillstånd. Hovrättens beslut har överklagats till Högsta domstolen (dnr 3038-07-45).

I juni 2010 avgjorde Högsta domstolen ett mål som bl.a. gällde nivån på ersättningen för ideell skada vid en överträdelse av rätten till rättegång inom skälig tid enligt artikel 6.1 i Europakonventionen och rätten till ett effektivt rättsmedel enligt artikel 13 i konventionen (dnr 1173-09-45). Svea hovrätt avgjorde därefter två mål som enbart gällde frågan om storleken på det ideella skadeståndet vid överträdelser av rätten till rättegång inom skälig tid. Hovrättens domar i dessa mål har av kärandena överklagats till Högsta domstolen (dnr 2525-09-45 och 2564-09-45).

Stockholms tingsrätt utfärdade i juni 2010 stämning i ett tidigare avvisat mål där kärandena grundar ett anspråk på ersättning av staten direkt på bestämmelsen i 2 kap. 18 § regeringsformen. Staten har svarat i målet och bestritt kärandenas talan (dnr 4431-10-45).

I slutet av år 2010 inleddes ett skadeståndsmål vid Stockholms tingsrätt där käranden, som tidigare ålagts skattetillägg och dömts för grovt skattebrott, gör gällande att det har förekommit en överträdelse av dubbelbestraffningsförbudet i artikel 4.1 i sjunde tilläggsprotokollet till Europakonventionen liksom av motsvarande förbud i artikel 50 i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna (dnr 7186-10-45).

Justitiekanslern har under år 2010 tagit ställning till ca 350 skadeståndsanspråk med anledning av långa handläggningstider i framför allt Regeringsrätten (numera Högsta förvaltningsdomstolen). Dessa anspråk, de s.k. regeringsrättsärendena, framställdes efter att organisationen Centrum för rättvisa i slutet av år 2009 hade informerat drygt 2 000 personer om att de med anledning av Regeringsrättens handläggningstider kunde begära ersättning av staten för ideell skada (dnr 6917-09-40 m.fl.).

Justitiekanslern har i ett beslut inom ramen för statens frivilliga skadereglering avslagit ett anspråk på skadestånd grundat på att staten skulle ha gjort sig skyldig till en överträdelse av unionsrätten genom att i nationell lagstiftning underlåta att genomföra undantaget för mervärdesskatteplikt avseende samhällsomfattande

posttjänster (dnr 2153-10-40).

4.5 ALLMÄNT OM UTVECKLINGEN

Antalet inkomna skadeståndsärenden har som ovan angetts totalt sett minskat med 137 jämfört med år 2009. Under året har anspråk bifallits i 405 skaderegleringsärenden, vilket är en ökning jämfört med föregående år då anspråk helt eller delvis bifölls i 249 ärenden. Ökningen torde vara att hänföra till de s.k. regeringsrättsärendena. Antalet inledda rättegångar har ökat något jämfört med året innan. Under året har 38 rättegångar avseende krav på skadestånd avslutats, att jämföra med 26 år 2009.

4.6 REDOVISNING AV UTBETALADE SKADESTÅND M.M.

De ärenden där Justitiekanslern har beslutat om ersättning enligt lagen (1998:714) om ersättning vid frihetsberövanden och andra tvångsåtgärder har redovisats ovan.

Justitiekanslern har i övriga skadeståndsärenden uppdragit åt någon annan myndighet att betala ut beslutad ersättning med sammanlagt ca 8 900 tkr exklusive ränta. (Att jämföra med 6 500 tkr 2009, 6 000 tkr 2008 och 19 400 tkr 2007.) Från anslaget 1:13 har under 2010 ingen ersättning utbetalats avseende övriga skadestånd. Utöver frihetsinskränkingsärendena har under året utbetalats 7 tkr enligt 14 § förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten.

Vissa ytterligare ekonomiska uppgifter som hänför sig till rättegångar redovisas nedan i avsnitt 5.

5 ÖVRIGA RÄTTEGÅNGAR

5.1 ALLMÄNNA UPPGIFTER

Ärenden i balans från 2009	13 (2008 – 9)
Inkomna ärenden 2010	4 (2009 – 6)
Antal ärenden att handlägga 2010	17 (2009 – 15)
Avgjorda ärenden 2010	10 (2009 – 3)
Balans till 2011	7

Av de under året inkomna ärendena har övriga rättegångar utgjort mindre än en promille.

I regleringsbrevet för budgetåret 2010 anges att Justitiekanslern ska med hög kvalitet och effektivitet bevaka statens rätt samt att Justitiekanslern ska medverka till att rättstillämpningen är effektiv och av hög kvalitet.

Rättegångar i ärenden angående tillsyn, tryck- och yttrandefrihet, skadestånd samt integritet redovisas under respektive avsnitt. Här redovisas övriga rättegångar som bl.a. avser avtalstvister och äganderättstvister.

5.2 VISSA EKONOMISKA UPPGIFTER

Kostnaderna för staten i samband med rättegångar har under året uppgått till sammanlagt ca 1 800 tkr. (Att jämföra med 961 tkr 2009 och 1 400 tkr 2008.) Härav utgör kostnaderna för ombudsarvode i mål där Justitiekanslern har anlitat advokat ca 1 200 tkr. (Att jämföra med 747 tkr 2009 och 1 000 tkr 2008.)

Under år 2010 har Justitiekanslern erhållit ersättning avseende rättegångskostnader från motparter med 673 tkr.

5.3 VISSA MÅL DÄR SAMEBYAR ÄR KÄRANDEPART

Staten genom Justitiekanslern är som nämnts i tidigare årsredovisningar svarande i flera mål anhängiga vid Gällivare, Luleå, Lycksele och Östersunds tingsrätter där samebyar är kärandepart.

Vid Gällivare tingsrätt pågår ett mål där Girjas sameby har väckt en fastställsetalan mot staten. Samebyn yrkar i målet att tingsrätten ska fastställa bl.a. att samebyn har ensamrätt till jakt och fiske på ett av samebyn definierat område på Gällivare kronoöverloppsmark 2:1. Staten har i svaromålet i första hand yrkat att tingsrätten ska avvisa samebyns yrkanden (dnr 3360-09-5).

Vid Luleå tingsrätt pågår ett mål där Talma sameby har yrkat skadestånd av staten med anledning av förlängningen av konventionen den 9 april 1972 mellan Sverige och Norge om renbetning. Huvudförhandling i målet är planerad till maj 2011 (dnr 5941-08-45).

6 INTEGRITET

6.1 ALLMÄNNA UPPGIFTER

Ärenden i balans från 2009	87	(2008 – 93)
Inkomna ärenden 2010	1 163	(2009 – 1 074)
Antal ärenden att handlägga 2010	1 250	(2009 – 1 167)
Avgjorda ärenden 2010	1 222	(2009 – 1 078)
Balans till 2011	28	(varav 27 rättegångar)

Av de under året inkomna ärendena har integritetsärendena utgjort 14 procent.

I regleringsbrevet för budgetåret 2010 anges att Justitiekanslern ska värna integriteten och rättssäkerheten i den offentliga verksamheten.

Justitiekanslerns uppgifter på detta verksamhetsområde regleras i lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning, kreditupplysningslagen (1973:1173), inkassolagen (1974:182) och den upphävda datalagen (1973:289).

Antalet under 2010 inkomna ärenden enligt de ovan nämnda lagarna var 1 163 vilket är en ökning med 89 eller med 8,3 procent jämfört med föregående år. Ök-

ningen hänför sig till ärenden om allmän kameraövervakning. Förklaringen till denna ökning är att antalet ansökningar om tillstånd till allmän kameraövervakning hos länsstyrelserna har ökat.

Justitiekanslern har under året överklagat 23 (2009 – 54) beslut gällande kameraövervakning. Dessa ärenden avsåg bl.a. idrottsarenor (8 ärenden), butiker (3 ärenden), gator och torg (3 ärenden) och skolor (2 ärenden).

Under året avslutades 59 (2009 – 64) rättegångar i ärenden rörande allmän kameraövervakning. I 38 av dessa mål bifölls Justitiekanslerns överklagande helt och i fyra av målen delvis. I 13 ärenden avslogs Justitiekanslerns överklagande helt. Justitiekanslern återkallade sitt överklagande i fyra mål.

7 RÄTTSHJÄLP M.M.

7.1 ALLMÄNNA UPPGIFTER

Ärenden i balans från 2009	31	(2008 – 43)
Inkomna ärenden 2010	2 164	(2009 – 1 898)
Antal ärenden att handlägga 2010	2 195	(2009 – 1 941)
Avgjorda ärenden 2010	2 168	(2009 – 1 909)
Balans till 2011	27	(varav 18 rättegångar)

Av de under året inkomna ärendena har rättshjälpsärendena utgjort 26,1 procent.

I regleringsbrevet för budgetåret 2010 anges att Justitiekanslern ska med hög kvalitet och effektivitet bevaka statens rätt samt att Justitiekanslern ska medverka till att rättstillämpningen är effektiv och av hög kvalitet.

Justitiekanslerns uppgifter inom detta verksamhetsområde regleras i 45 § rättshjälpslagen (1996:1619), 8 § lagen (1996:1620) om offentligt biträde samt i lagen (2005:73) om rätt för Justitiekanslern att överklaga vissa beslut. I domstolsverkets författningssamling DVFS 2010:2 finns föreskrifter och allmänna råd som innebär att domstolar och vissa andra myndigheter ska lämna uppgift till Justitiekanslern om beslut rörande rättshjälp m.m.

Antalet under 2010 inkomna ärenden om rättshjälp var 2 164 vilket är en ökning med 266 eller med 14 procent jämfört med föregående år. Antalet avgjorda ärenden ökade också med ca 14 procent från 1 909 till 2 168.

Under år 2010 har Justitiekanslern överklagat beslut i 54 ärenden. (Att jämföra med 41 år 2009 och 58 år 2008.) Sex överklaganden har avsett frågor om ersättning av allmänna medel till målsägandebiträden, offentliga försvarare eller rättshjälpsbiträden. (Att jämföra med 5 år 2009 och 6 år 2008.)

Under året avslutades 49 rättegångar i ärenden rörande rättshjälp m.m. Justitiekanslerns överklagande bifölls helt eller delvis i 33 fall. Fem överklaganden ledde inte till någon prövning i sak eftersom prövningstillstånd inte meddelades eller

målet återkallades. I flera av de mål som inte bifölls åberopades nya omständigheter i överinstansen. Fyra överklagade ärenden gällde ersättning till offentliga försvarare eller rättshjälpsbiträden.

Justitiekanslern har förelagts att yttra sig till domstol i egenskap av motpart i 65 ärenden. (Att jämföra med 92 yttranden 2009 och 87 yttranden 2008.)

8 ÖVRIGA ÄRENDESLAG

8.1 ALLMÄNNA UPPGIFTER

Ärenden i balans från 2009	45 (2008 – 59)
Inkomna ärenden 2010	339 (2009 – 337)
Antal ärenden att handlägga 2010	384 (2009 – 396)
Avgjorda ärenden 2010	352 (2009 – 347)
Balans till 2011	32

Av de under året inkomna ärendena har de som hört till Övriga ärendeslag utgjort 4,1 procent.

Verksamhetsområdet Övriga ärendeslag innefattar ärenden som redovisas under ärendegrupperna; Justitiekanslerns egen verksamhet, Advokatärenden, Remisser, Justitiekanslerns uppgifter i vissa ärenden av arbetsrättslig art och Uppdrag från regeringen.

8.2 JUSTITIEKANSLERNES EGEN VERKSAMHET

Under ärendegruppen Justitiekanslerns egen verksamhet registreras ärenden som rör organisation, budget, personal, lokaler, utlämnande av handlingar, arkivfrågor och information. Totalt har 155 ärenden registrerats under 2010, varav 39 ärenden gäller information om verksamheten.

8.3 REMISSER

Under året har 69 remisser inkommit och Justitiekanslern har avgett 74 remissvar. Detta är färre än föregående år då antalet inkomna remisser var 101 och 109 remissvar avgavs. Elva remissärenden fanns i balans vid årets slut.

Tre av remissvaren har återgetts på Justitiekanslerns hemsida under år 2010:

- * Remissyttrande över betänkandet Allmänna handlingar i elektronisk form – offentlighet och integritet (SOU 2010:4)
- * Remissyttrande över betänkandet En ny förvaltningslag (SOU 2010:29)
- * Remissyttrande över betänkandet Mutbrott (SOU 2010:38)

8.4 UPPDRAG FRÅN REGERINGEN

Avslutade regeringsuppdrag

Det har inte avslutats några uppdrag under år 2010.

Pågående uppdrag från regeringen

Sedan år 2003 har Justitiekanslern regeringens uppdrag att företräda Sverige i möten inom de internationella oljeskadefonderna (dnr 1983-03-90). Justitiekanslern har under år 2010 företrätt Sverige vid två möten i London. Den svenske representanten har under åren 2008 – 2010 varit ordförande i exekutivkommittén för 1992 års internationella oljeskadefond. Uppdraget har redovisats till regeringen fortlöpande genom skriftliga rapporter.

Under år 2004 fick Justitiekanslern ett ärende överlämnat från regeringen som gäller frågor om ersättning av statsmedel för skada och olägenhet enligt en konvention mellan Sverige och Norge om renbetning. Ett förlikningsförslag som lämnades av Justitiekanslern har inte accepterats av Talma sameby, som nu väckt en skadeståndstalan mot staten vid Luleå tingsrätt (dnr 5941-08-45, se avsnitt 4.2). Huvudförhandling i målet är planerad att äga rum första halvåret 2011.

9 REDOVISNING AV KOMPETENSFÖRSÖRJNING M.M.

9.1 ALLMÄNNA SYNPUNKTER

Justitiekanslerns verksamhet har stor bredd. Den omfattar ett flertal olika juridiska områden och innefattar bl.a. det ursprungliga uppdraget att utöva tillsyn över den offentliga förvaltningen, uppgiften att fungera som särskild åklagare i tryck- och yttrandefrihetsmål, att vara statens advokat i rättegångar och att fatta beslut i ett stort antal ärenden där statens frivilliga skadereglering är den tyngsta delen. Särskilt skadeståndsrätt och tryck- och yttrandefrihetsrätt är områden där myndighetens jurister av tradition måste ha särskilt ingående kunskaper och under senare år har även tillkommit att EU-rätten och Europakonventionen är rättsområden som blivit allt mer centrala i verksamheten.

Arbetet vid myndigheten ställer höga krav på alla anställda.

När det gäller myndighetens administration och kansli finns det skäl att ställa särskilt höga krav på funktion och kvalitet hos en myndighet med uppdraget att värna rättssäkerhet, hög kvalitet och effektivitet i den offentliga verksamheten och där en viktig uppgift också är att utöva tillsyn över hur andra myndigheter sköter sig. På en så liten myndighet som Justitiekanslern blir varje enskild medarbetares insats avgörande. Kansliet består av en kanslichef, en registrator, två assistenter och en expeditionsförman. För att klara semesterperioden har myndigheten sedan flera år under juni-augusti anställt en sommarnotarie. Under 2010 har en assistent sagt upp på grund av arbetsbrist med anledning av förändrade arbetsformer på kansliet. För att förbereda ett kommande generationsskifte på registratorfunktionen har det under andra halvåret skett en provanställning som fortsätter in på det nya året.

Med hänsyn till det uppdrag som Justitiekanslern har att utföra krävs vidare att de

jurister som arbetar på myndigheten uppfyller mycket högt ställda krav. Under 2010 har en förstärkning skett så att myndigheten nu har fem byråchefer. De är alla domarutbildade och har lång och kvalificerad erfarenhet från bl.a. arbete i domstol och departement. Den senast anställda byråchefen har särskild erfarenhet och kompetens inom EU-rätten. Av de föredragande som varit i tjänst under hela eller delar av året är den övervägande majoriteten domarutbildade assessorer men det finns även två f.d. advokater. Myndigheten har under året även haft tre notariemeriterade beredningsjurister anställda. Myndigheten har också sedan flera år kontinuerligt en notarie anställd som handläggare. Under sista halvåret 2010 var två notarier anställda. Notarierna som tjänstgör på myndigheten anställs av Domstolsverket och gör de sex första månaderna av sin notariatjänstgöring hos Justitiekanslern.

Under 2010 har Justitiekanslern nyrekryterat åtta nya föredragande som alla är kammarrätts- eller hovrättsassessorer. Två av dessa, varav en även varit advokat, har dock erhållit ordinarie domartjänst resp. flyttat utomlands och därför både inlett och avslutat sin tjänstgöring under året. Tre av de nyanställda kommer att börja arbeta på myndigheten först under 2011.

Det var glädjande att konstatera att det fanns många mycket väl lämpade bland dem som sökte anställning på myndigheten under det gångna året. Justitiekanslern har en tradition av att kunna locka goda sökande och myndigheten har inte heller haft problem att kunna behålla kvalificerad personal vid myndigheten. Detta torde till stor del kunna förklaras med att arbetet hos Justitiekanslern uppfattas som intressant, stimulerande och lärorikt. Ett annat skäl är att en tjänstgöring hos Justitiekanslern anses meriterande för den som söker sig vidare i juristkarriären. Till detta ska läggas den inte oväsentliga faktorn att lönenivån för byråchefer och handläggare hos Justitiekanslern historiskt har varit konkurrenskraftig. Myndighetens kompetensförsörjning under de kommande åren förutsätter att det inte på nytt blir brist på assessorer. Även om det också är intressant att rekrytera föredragande med advokat- eller åklagarbakgrund är assessorer från förvaltnings- eller allmän domstol de som generellt sett och också i det enskilda fallet oftast bäst motsvarar de kunskaps- och erfarenhetskrav som arbetet hos Justitiekanslern ställer. För att kunna locka och behålla personal med de kvalifikationer som krävs måste emellertid resurstilldelningen till myndigheten vara sådan att arbetsbelastningen framstår som rimlig och arbetsförhållandena och lönen som attraktiva.

9.2 KOMPETENSFÖRSÖRJNING VID UTGÅNGEN AV ÅR 2010

Antalet årsarbetskrafter var knappt 24 under 2010. Vid utgången av år 2010 var 18 kvinnor och 9 män anställda vid myndigheten. Tre kvinnor och en man var tjänstlediga. Myndighetens kompetensförsörjning (åldersstruktur, könsfördelning och rörlighet) framgår av nedanstående tabell.

Kompetensnivå 31 dec 2010	Åldersstruktur (födelseår)	Kön	Rörlighet (anställningsår)
JK och byrå- chefer	1947-1972	4 K 2 M	1992-2010
Övrig personal	1945-1980	15 K 7 M	1977-2010

9.3 ÅTERRAPPORTERINGSKRAV PERSONALFÖRSÖRJNING

I regleringsbrevet för budgetåret 2010 har Justitiekanslern ålagts att redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att säkerställa en strategisk personalförsörjning inom myndigheten.

Som ovan angetts har när det gäller myndighetens kansli under året en provanställning inletts som ett led i en kommande generationsväxling på registratorsfunktionen.

På juristsidan har omsättningen under året varit stor. Vid ingången av 2010 fanns det fyra notariemeriterade beredningsjurister på myndigheten. En av dessa avslutade sin anställning efter sex månaders provtjänstgöring för att gå vidare till hovrätten. Någon ny beredningsjurist har därefter inte anställts utan istället har rekryteringen av nya jurister riktat sig mot personer med erfarenhet och kompetens motsvarande färdigutbildade domare (assessorer). Även om det förekommer en hel del ärenden på myndigheten som vart och ett kan sägas vara av något enklare beskaffenhet är bedömningen att det för att uppnå önskvärd effektivitet och för att kunna upprätthålla den kvalitet som måste krävas av Justitiekanslern är nödvändigt att de flesta av myndighetens handläggare har en sådan erfarenhet, kompetens och överblick över statsförvaltningen som gör att de inte bara kan handlägga ärenden snabbt och rätt utan också har god förmåga att upptäcka presumtiva systemfel och bedöma när ett ärende innehåller något som motiverar att det särskilt uppmärksammas.

Under hösten inleddes arbetet med att utarbeta en utbildningsplan som nu fastställts och som innebär att det under 2011 kommer att förekomma regelbundna utbildningstillfällen för myndighetens jurister inom för verksamheten centrala rättsområden. Härutöver har ett antal medarbetare, både kanslipersonal och jurister, under året givits möjligheter till individuell kompetensutveckling. En långsiktig och genomtänkt satsning för att ytterligare öka kompetensen hos medarbetarna utgör en viktig del av arbetet för att säkerställa en god personalförsörjning.

Under 2011 kommer Justitiekanslern, bl.a. med anledning av kommande generationsskifte på flera centrala befattningar, att behöva ytterligare fokusera på frågor som rör den strategiska personalförsörjningen. Myndighetens ekonomiska ramar är en avgörande faktor när det gäller hur dessa frågor ska kunna lösas. Det är uppenbart att den omständigheten att myndighetens medelstilleddning bestäms ett år i taget gör det svårt att planera strategiskt med ett långsiktigt perspektiv.

9.4 SJUKFRÅNVARO M.M.

Sjukfrånvaro (%)	2010	2009
Totalt	2,4	0,5
Långtidssjukfrånvaro (60 kalenderdagar) i förhållande till total sjukfrånvaro	83,9	0
Kvinnor	3,1	0,7
Män	0,7	0,1

De anställdas totala sjukfrånvaro redovisas i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas långtidssjukfrånvaro (60 kalenderdagar) i förhållande till total sjukfrånvaro och sjukfrånvaro fördelad på kön. Sjukfrånvaro fördelad på ålder redovisas inte med hänsyn till att uppgifterna kan hänföras till enskilda individer (se ESV Cirk 2003:3).

Liksom tidigare har också detta år bidrag anslagits med 150 kr per person och månad att användas till friskvård.

Som en investering i hälsa har Justitiekanslern under året erbjudit samtliga medarbetare att få genomgå en hälsoundersökning hos företagshälsovården. Målen med hälsoundersökningen har varit att ge kunskap om det medicinska hälsotillståndet, att utreda behov av åtgärder och att skapa underlag för hälsofrämjande insatser. Av 25 som erbjudits detta har 22 tackat ja och genomfört undersökningen.

10 KOMMENTARER

10.1 INLEDNING

Myndighetens verksamhet och resultat samt de övergripande mål som anges i regleringsbrevet för budgetåret har redovisats i den inledande verksamhetsöversikten och i avsnitten 1 – 8. Redovisningen ger underlag för en bedömning av i vilken mån verksamhetsmålen har uppfyllts. I det här avsnittet kommenteras verksamhetens resultat ur ett övergripande perspektiv.

10.2 ÄRENDEUTVECKLINGEN

Ärendeutvecklingen har kommenterats under avsnittet om prestationer (1.2) samt under respektive ärendegrupp. Generellt kan sägas att det liksom de två föregående åren har skett *en marginell minskning av det totala antalet inkommande ärenden*. Ärenden om ersättning vid frihetsinskränkning, tryck- och yttrandefrihet, integritet och rättshjälp har dock ökat och minskningen hänför sig till tillsynsärenden och övriga skadeståndsärenden. Någon klar trend går inte att se när det gäller ärendeutvecklingen inom de olika ärendegrupperna men det kan konstateras att totalt sett har ärendemängden hos Justitiekanslern, om man räknar bort rättshjälpsärendena, på tio år ökat från 3 999 år 2 000 till 6 123 år 2010.

Antalet avgjorda ärenden ökade åter efter att förra året ha minskat något. Detta kunde genomföras trots att arbetsläget för de anställda var pressat då myndigheten på grund av budgetläget inte kunde genomföra nödvändiga rekryteringar förrän i slutet av året och trots att inflödet av de s.k. regeringsrättsärendena innebar en extra påfrestning.

Målsättningen att minska den totala ärendebalansen har kunnat uppnås detta år, trots det pressade arbetsläget. Vid årsskiftet 2010/11 fanns således 1 531 ärenden i balans vilket innebar en minskning med 239 jämfört med för ett år sedan. Målsättningen var att före årsskiftet kunna avgöra alla ärenden inkomna före den 1 november 2009. Även om detta inte fullt ut lyckades var resultatet tillfredställande och *fokuseringen på äldre ärenden innebar att även antalet ärenden som var äldre än ett år minskade* med 55 jämfört med föregående årsskifte. Alltjämt gäller att

balanserna bör arbetas ner ytterligare till drygt 1 000.

10.3 HANDLÄGGNINGSTIDER

Den sammantagna genomsnittliga handläggningstiden var 90 dagar vilket innebär en ökning i förhållande till de två föregående åren då snittet var 77 dagar. I tabell 3 finns en redovisning av handläggningstiderna beträffande samtliga typer av ärenden. Redovisningen visar att den genomsnittliga handläggningstiden för den tyngsta ärendegruppen, nämligen skadestånd, har ökat under år 2010 jämfört med 2008 (199 dagar jämfört med 178 dagar). Ökningen har flera förklaringar. En är att den längre handläggningstiden för frihetsinskränkingsärendena har varit ett medvetet val när äldre skadeståndsärenden och de s.k. regeringsrättsärendena prioriterats av beslutsfattarna. Ett stort antal frihetsinskränkingsärenden låg också klara men kunde inte avslutas före årsskiftet. Regeringsrättsärendena har i sig bidragit till att dra upp den genomsnittliga handläggningstiden eftersom de, trots att de totalt sett kunnat handläggas rimligt snabbt, vart och ett tagit längre tid än normalt för motsvarande ärenden i och med att en samordning måste ske. Den genomsnittliga handläggningstiden har också ökat i och med att det har avgjorts fler gamla ärenden än under förra året. För ärendegruppen rättshjälps minskade den genomsnittliga handläggningstiden från elva till sju dagar. För tryck- och yttrandefrihetsärenden var den genomsnittliga handläggningstiden i princip oförändrad (30 dagar jämfört med 27 dagar 2009 och 30 dagar år 2008). För ärendegruppen integritet har den genomsnittliga handläggningstiden ökat från 21 till 32 dagar. Den ökningen förklaras av det ökade inflödet av ärenden och att de handläggare som hanterat kameraärenden under delar av året varit färre än tidigare.

10.4 RESULTAT OCH UTVECKLING I ÖVRIGT

Arbetet med en omorganisation av myndigheten har pågått under året. Den trädde slutligt i kraft först 2011-02-01 men redan under 2010 genomfördes den förändring som innebär att myndigheten nu är indelad i två istället för tre enheter. Varje enhet leds av en byråchef. En utvidgad delegation av beslutsfattande till byråcheferna är en del av den nya organisationen.

En moderniserad hemsida har tagits i bruk under året. Den har fått goda recensioner av användare och har sedan den togs i bruk haft ca 50 besök per dag och totalt ca 12 000 besökare med 61 000 sidvisningar.

Under året har en revision skett av myndighetens arbetsordning liksom av flera andra grundläggande dokument. Arbete har också lagts ner för att skapa uppdaterade mallar och anvisningar för ärendehantering. Arbetet med dessa uppdateringar fortsätter under det kommande året.

TABELL 1 UTVISANDE INKOMNA, AVGJORDA OCH BALANSERADE ÄRENDEN FÖR ÅR 2010							
GRUPPNR	Bal fr 2009	Ink 2010	Ink 2009	Summa 1	Avgj 2010	Bal t 2011	Summa 2
TILLSYN	74	1 308	1 680	1 382	1 326	56	1 382
Anmälan från mynd	2	3	7	5	5	0	5
Anmälan från enskild	62	758	1 232	820	775	45	820
Initiativärenden	3	1	4	4	3	1	4
Ärendeförteckn	2	213	218	215	212	3	215
Rättegångar	1	1	0	2	1	1	2
Inspektion	0	0	6	0	0	0	0
Ansvarsnämnd	1	38	36	39	39	0	39
Oklara yrkanden	3	294	177	297	291	6	297
YTTRANDEFRIHET	48	495	467	543	490	53	543
Tryckfrihet	21	207	229	228	212	16	228
Radioansvarighet	20	283	233	303	276	27	303
Video	0	2	2	2	1	1	2
Band	0	0	0	0	0	0	0
Rättegångar	7	3	3	10	1	9	10
Övrigt	0	0	0	0	0	0	0
SKADESTÅND	1 472	2 814	2 951	4 286	2 958	1 328	4 286
Skadeståndslagen	874	1 118	1 261	1 992	1 317	675	1 992
Ers v frihetsinskr	457	1 585	1 570	2 042	1 516	526	2 042
Övriga skadestånd	69	69	66	138	86	52	138
EU-ärenden	0	1	0	1	0	1	1
Rättegångar	65	33	30	98	38	60	98
Återkrav frihetsinskr	0	1	0	1	0	1	1
Säkerhetskontroll	7	7	24	14	1	13	14
ÖVRIGA RÄTTEG	13	4	6	17	10	7	17
INTEGRITET	87	1 163	1 074	1 250	1 222	28	1 250
Datalagen	0	9	3	9	9	0	9
Kreditupplysn	0	8	7	8	8	0	8
Inkasso	3	61	58	64	63	1	64
Kameraövervakn	20	1 063	952	1 083	1 083	0	1 083
Rättegångar	64	22	54	86	59	27	86
ÖVRIGT	45	339	337	384	352	32	384
JK:s egen verksamhet	20	155	135	175	159	16	175
Advokater	3	62	52	65	62	3	65
Remisser	16	69	101	85	74	11	85
Uppdrag fr regeringen	0	2	1	2	2	0	2
Generalklausulen	0	0	0	0	0	0	0
Skrivelse t regeringen	2	0	1	2	1	1	2
Rättegångar	4	51	47	55	54	1	55
RÄTTSHJÄLP	31	2 164	1 898	2 195	2 168	27	2 195
Rättshjälp ersättn	2	2 045	1 762	2 047	2 047	0	2 047
Begäran om yttrande	16	65	92	81	72	9	81
Rättegångar	13	54	44	67	49	18	67
SUMMA	1 770	8 287	8 413	10 057	8 526	1 531	10 057
Makulerade	0	40	36	40	40	0	40
SUMMA TOTALT	1 770	8 327	8 449	10 097	8 566	1 531	10 097

Balansen från 2009 överensstämmer inte med Justitiekanslerns årsredovisning 2009 eftersom händelser i ett antal ärenden har diarieförts i efterhand.

TABELL 2 UTVISANDE UNDER VILKA ÅR DE TILL 2011 BALANSERADE ÄRENDEN INKOMMIT									
GRUPPNR	1999/2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Summa
TILLSYN						0	3	53	56
Anmälan från mynd									
Anmälan från enskild							2	43	
Initiativärenden							1		
Ärendeförteckn								3	
Rättegångar								1	
Inspektioner									
Ansvarsnämnd									
Oklara yrkanden								6	
YTTRANDEFRIHET					1	2	7	43	53
Tryckfrihet							1	15	
Radioansvarighet							3	24	
Video									
Band								1	
Rättegångar					1	2	3	3	
Övrigt									
SKADESTÅND	2	1		2	13	13	120	1 177	1328
Skadeståndslagen					1	3	96	575	
Ers v frihetsinskr							1	525	526
Övriga skadestånd						1	8	43	
EU-ärenden								1	
Rättegångar	2	1		2	12	9	9	25	
Återkrav frihetsinskr								1	
Säkerhetskontroll							6	7	
ÖVRIGA RÄTTEG	2	2	1			1	1	0	7
INTEGRITET						1	9	18	28
Datalagen									
Kreditupplysn									
Inkasso								1	
Kameraövervakn									
Rättegångar						1	9	17	
ÖVRIGT		1		2			3	27	33
JK:s egen verksamhet				2			1	13	
Advokater							1	3	
Remisser								11	
Uppdrag fr regeringen									
Generalklausulen									
Skrivelse t regeringen		1							
Övriga rättegångar							1		
RÄTTSHJÄLP							1	26	27
Rättshjälp ersättn									
Begäran om yttrande								9	
Rättegångar							1	17	
SUMMA	4	4	1	4	14	16	144	1 344	1 531

TABELL 3 VISAR DEN GENOMSNITTLIGA HANDLÄGGNINGSTIDEN		
ÄRENDEGRUPP	ANTAL AVGJORDA ÄRENDEN	HANDLÄGGNINGSTID I DAGAR
TILLSYN		
2008	1 665	50,30
2009	1 763	45,45
2010	1 326	56,19
TRYCK- OCH YTTRANDEFRIHET		
2008	456	29,76
2009	451	27,00
2010	490	30,65
SKADESTÅND (VARAV FRIHETSINKR.)		
2008	2 776 Frihetsinskr 1 546	174,26 Frihetsinskr 73,07
2009	2 698 Frihetsinskr 1 406	178,2 Frihetsinskr 84,47
2010	2 958 Frihetsinskr 1 516	199,53 Frihetsinskr 136,88
ÖVRIGA RÄTTEGÅNGAR		
2008	9	2 128,22
2009	3	750,67
2010	10	1 267,56
INTEGRITET		
2008	1 254	21,59
2009	1 078	23,85
2010	1 222	32,23
ADVOKATÄRENDEN		
2008	74	11,62
2009	52	18,52
2010	62	15,40
REMISSER		
2008	110	58,63
2009	109	62,34
2010	74	57,28
UPPDRAG FRÅN REGERINGEN		
2008	6	1 129,33
2009	2	14,37
2010	2	23,50
RÄTTSHJÄLP		
2008	2 075	11,62
2009	1 909	10,61
2010	2 168	7,56
GENOMSNITTLIG HANDLÄGGNINGSTID		
2008	8 617	77,8
2009	8 224	77,23
2010	8 523	89,94

Finansiella dokument

Justitiekanslerns årsredovisning

2010

Resultaträkning
Balansräkning
Anslagsredovisning
Tilläggsupplysningar och Noter
Sammanställning över väsentliga uppgifter

RESULTATRÄKNING

(tkr)	Not	2010	2009
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	29 158	26 777
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	656	656
Intäkter av bidrag		150	150
Summa		29 963	27 583
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-22 047	-19 987
Kostnader för lokaler		-3 523	-3 463
Övriga driftkostnader	4	-3 602	-3 375
Finansiella kostnader	5	-11	-15
Avskrivningar och nedskrivningar		-781	-743
Summa		-29 963	-27 583
Verksamhetsutfall		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	1	34 611	34 080
Lämnade bidrag	6	-34 611	-34 080
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

BALANSRÄKNING

(tkr)	Not	2010-12-31	2009-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	7	<u>201</u>	<u>275</u>
Summa		201	275
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	8	697	805
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	9	<u>835</u>	<u>1 337</u>
Summa		1 533	2 143
Fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter	10	164	201
Övriga fordringar		<u>30</u>	<u>50</u>
Summa		193	251
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	11	<u>995</u>	<u>893</u>
Summa		995	893
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	12	<u>3 471</u>	<u>3 116</u>
Summa		3 471	3 116
SUMMA TILLGÅNGAR		6 392	6 678
KAPITAL OCH SKULDER			
Avsättningar			
Övriga avsättningar	13	<u>900</u>	<u>0</u>
Summa		900	0
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	14	1 733	2 417
Skulder till andra myndigheter	15	704	1 385
Leverantörsskulder		272	607
Övriga skulder	16	<u>549</u>	<u>510</u>
Summa		3 257	4 919
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	17	<u>2 235</u>	<u>1 759</u>
Summa		2 235	1 759
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		6 392	6 678

ANSLAGSREDOVISNING

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)		Ing. över- förings- belopp	Årets till- delning enl. regl. brev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående över- förings- belopp
	Not					
Uo 01 6:2 Ramanslag ap.1 Justitiekanslern	18	-1 997	29 088	27 091	-28 591	-1 499
Uo 04 1:13 Ramanslag ap.1 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	19	-2 512	35 163	32 651	-35 228	-2 576
Summa		-4 508	64 251	59 743	-63 818	-4 075

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Justitiekanslerns bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

Efter brytdagen har fakturor överstigande 10 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas fr. o. m. år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2009, 1 119 tkr, har år 2010 minskat med 49 tkr.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Beloppsgränsen höjdes år 2010 från tidigare gräns 10 tkr i enlighet med ESV:s allmänna råd till 5 kap. 1 § FÅB.

Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 75 tkr. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till 10 år när det gäller ombyggnad av Birger Jarls torn där Justitiekanslern har rätt att ingå hyresavtal med kontraktstid 10 år enligt regeringsbeslut 2005-03-17 Ju 2004/10319/Å.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod och avskrivningen under anskaffningsåret sker från den månaden tillgången tas i bruk

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter Datorer och kringutrustning Maskiner och tekniska anläggningar Förbättringsutgifter på annans fastighet (tom 2004)
5 år	Inredningsinventarier Övriga kontorsmaskiner
10 år	Förbättringsutgift på annans fastighet, ombyggnad av Birger Jarls torn

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp som de efter individuell prövning beräknas bli betalda.

Övriga omsättningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärdet enligt lägsta värdets princip.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Ersättningar och andra förmåner**Ledande befattningshavare / styrelseuppdrag**

	<u>Lön</u>
Justitiekansler Anna Skarhed	1 189 tkr
Inga förmåner	

Anställdas sjukfrånvaro

Uppgifter om sjukfrånvaron se sidan 18 i resultatredovisningen.

Noter
(tkr)

Resultaträkning

		2010	2009
Not 1	Intäkter av anslag		
	Intäkter av anslag	29 158	26 777
	Summa	29 158	26 777
<p>Summa "Intäkter av anslag" och "Erhållna medel från statsbudgeten" totalt 63 769 tkr skiljer sig från summa "Utgifter" 63 818 tkr för anslagen. Skillnaden beror på minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009 (-49 tkr). Denna post har belastat anslagen, men inte bokförts som kostnad i resultaträkningen.</p>			
Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	Ersättning för statens kostnader för ombud i rättegångar	633	634
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	23	22
	Summa	656	656
Not 3	Kostnader för personal		
	Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	13 128	12 730
	Övriga kostnader för personal	8 919	7 257
	Summa	22 047	19 987
Not 4	Övriga driftkostnader		
	Kostnader för advokater i samband med rättegångar	1 274	747
	Övriga driftkostnader	2 328	2 628
	Summa	3 602	3 375
Not 5	Finansiella kostnader		
	Ränta på lån i Riksgäldskontoret	11	15
	Summa	11	15
Not 6	Lämnade bidrag		
	Ersättning vid frihetsinskränkning	34 611	34 080
	Summa	34 611	34 080

Balansräkning

		2010-12-31	2009-12-31
Not 7	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
	Ingående anskaffningsvärde	469	388
	Årets anskaffningar	0	228
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-147
	Summa anskaffningsvärde	469	469
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-194	-333
	Årets avskrivningar	-74	-8
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	147
	Summa ackumulerade avskrivningar	-268	-194
	Utgående bokfört värde	201	275
Not 8	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	Ingående anskaffningsvärde	1 182	1 182
	Summa anskaffningsvärde	1 182	1 182
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-377	-268
	Årets avskrivningar	-108	-109
	Summa ackumulerade avskrivningar	-485	-377
	Utgående bokfört värde	697	805
Not 9	Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	2 815	2 921
	Årets anskaffningar	97	743
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-849
	Summa anskaffningsvärde	2 912	2 815
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 478	-1 700
	Årets avskrivningar	-599	-627
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	849
	Summa ackumulerade avskrivningar	-2 077	-1 478
	Utgående bokfört värde	835	1 337
Not 10	Fordringar hos andra myndigheter		
	Fordran ingående mervärdesskatt	164	201
	Summa	164	201

		2010-12-31	2009-12-31
Not 11	Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyreskostnader	799	788
	Övriga förutbetalda kostnader	196	105
	Summa	995	893
Not 12	Avräkning med statsverket		
	Anslag i icke räntebärande flöde		
	Ingående balans	2 198	313
	Redovisat mot anslag	63 818	62 051
	Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-63 451	-60 166
	Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	2 565	2 198
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
	Ingående balans	1 119	1 484
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-49	-366
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	1 070	1 118
	Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
	Ingående balans	-201	-129
	Inbetalningar i icke räntebärande flöde	4 279	4 041
	Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-67 693	-64 278
	Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar	63 451	60 166
	<i>Saldo</i>	-164	-200
	Övriga skulder på statens centralkonto i Riksbanken	-164	-200
	Summa Avräkning med statsverket	3 471	3 116
Not 13	Övriga avsättningar		
	Särskild pensionsersättning		
	Årets förändring	900	0
	Utgående balans	900	0

		2010-12-31	2009-12-31
Not 14	Lån i Riksgäldskontoret		
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
	Ingående balans	2 417	2 158
	Under året nyupptagna lån	97	1 010
	Årets amorteringar	-781	-751
	Utgående balans	1 733	2 417
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	4 000	4 000
Not 15	Skulder till andra myndigheter		
	Arbetsgivaravgifter	331	341
	Leverantörsskulder andra myndigheter	373	1 044
	Summa	704	1 385
	Skillnaden mellan åren beror på att hyra till Fastighetsverket (788 tkr) för kv. 1 år 2010 finns som leverantörsskuld 2009-12-31.		
Not 16	Övriga skulder		
	Personalens källskatt	405	439
	Övrigt	144	71
	Summa	549	510
Not 17	Upplupna kostnader		
	Upplupna semesterlöner och löner inklusive sociala avgifter	2 120	1 616
	Övriga upplupna kostnader	115	143
	Summa	2 235	1 759

Anslagsredovisning

Not 18 Uo 01 6:2 ap.1 Justitiekanslern

Enligt regeringsbeslut 2010-12-16 Ju2010/9526/Å o 9448/Å (delvis) ökade tilldelade medel till 29 088 tkr.

Enligt regeringsbeslut 2010-12-22 Ju2010/9339/Å och Ju2010/9533/Å uppgår anslagskrediten till 1 745 tkr

Not 19 Uo 04 1:13 ap.1 Kostnader för vissa skaderegleringar

Enligt regeringsbeslut 2010-12-16 Ju2010/9526/Å o 9448//Å (delvis) ökade tilldelade medel till 35 163 tkr.

Enligt regeringsbeslut 2010-12-22 Ju2010/9339/Å och Ju2010/9533/Å uppgår anslagskrediten till 3 516 tkr

	2010	2009
Ersättning till frihetsberövade m.m.		
1. Ersättning för frihetsinskränkning	31 340	31 959
2. Frihetsinskränkning, ombudskostnader	2 366	2 131
3. Frihetsinskränkning, kostnad i samband med rättegång	0	0
4. Frihetsinskränkning, livränta efter rekvisition från SPV	352	117
Skadestånd m.m. i andra fall		
1. Skadestånd m.m. i övriga ärenden	0	17
2. Ombudskostnader i övriga ärenden	7	0
3. Kostnader i samband med statens rättegångar	1 836	961
4. Kostnader i samband med rättegång inför internationell domstol m.m.	0	0
5. Kostnad för förundersökning i brottmål	0	0
Rättegångskostnader, ersättning från motpart	<u>-673</u>	<u>-762</u>
	35 228	34 423

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER

(tkr)	2010	2009	2008	2007	2006
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Utnyttjad	1 733	2 417	2 158	2 518	508
Kontokrediter Riksgäldskontoret (ej tillämpligt)					
Räntekonto Riksgäldskontoret (ej tillämpligt)					
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	656	656	1 662	656	4 787
Anslagskredit					
Beviljad kredit anslag 01 6:2 ap.1 JK	1 745	2 053	1 666	649	616
Utnyttjad	1 499	1 997	867	0	0
Anslagskredit					
Beviljad kredit anslag 04 1:13 ap.1	3 516	3 582	3 916	1 358	1 058
Utnyttjad	2 576	2 512	3 916	511	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande anslag 01 6:2 ap.1	0	0	0	660	354
varav in-tecknat	0	0	0	0	0
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande anslag 04 1:13 ap.1	0	0	0	0	3 990
varav in-tecknat	0	0	0	0	0
Bemyndiganden (ej tillämpligt)					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	24	25	25	22	22
Medelantalet anställda (st)	26	26	26	22	22
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 215	1 073	1 053	1 032	1 182
Kapitalförändring**					
Årets	0	0	-388	-216	19
Balanserad	0	0	-1 925	-1 709	-1 728

** Fr.o.m. år 2009 avräknas anslag kostnadsmässigt och därför blir årets kapitalförändring +/- 0.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 21 februari 2011

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Anna Skarhed', written in a cursive style. The signature is positioned above a solid horizontal line.

Anna Skarhed

justitiekansler